

[fol. 1519] is het besluit van 20 januari 1764 om de Limbotters toe te staan hun dorp naar Liwas te verplaatsen goedgekeurd. Men neemt aan dat dit rijpelijk is overwogen en in het belang is van de Compagnie. Daar het uit beloften van trouw bestaat, waarvan de waarde op den duur zal moeten blijken, wordt er over de vernieuwing van het contract met Daëng Manasse niets opgemerkt. Het was oorspronkelijk te Gorontalo met zijn vader gesloten en bestaat uit veertien artikelen. Het bestuur is gevraagd of de kleine post te Parigi verlaten moet worden. Hoewel de koning is aangespoord meer goud te leveren en het vervoer naar Palu te beletten, blijft de opbrengst van de goudwinning gering. Er mag geen textiel op krediet worden geleverd en er mogen geen goederen naar Parigi worden gezonden, voordat het tekort van de overleden commandant Winter van rsd 939 en van de soldaat Zubergrt, die daar voorlopig heeft gediend, van rsd 770,- vereffend zal zijn. Op het eerste tekort zou rsd 79 in mindering binnenkomen, [fol. 1520] dat verscheidene personen moesten betalen, en bovendien enige kleinigheden. Op het tweede tekort in mindering binnengekomen rsd 28, hoewel Winter en Zubergrt nog rsd 789 en rsd 922 bij inlanders hebben uitstaan, waarover men nog bericht zal krijgen. Van Obi zijn te Batavia enige slechte parels ontvangen, die op twee plaatsen in de straat van het eiland Maga en op een andere daar buiten zijn gevonden. Het bestuur had om informatie over hoeveelheden en prijzen gevraagd, waarop de commandant te Obi heeft gerapporteerd dat de zeebanken daar door Tidorezen en Batjaners zozeer waren overbevestigd, dat de kosten van parelwinning niet zouden zijn goed te maken. Daarom beval men het bij de gezonden monsters te laten. De verstrekkingen aan de bewoners van Maba, Weda en Patani, Tidor, Batjan en Ternate op een rekening van recognitie zijn goedgekeurd. Het bestuur is aanbevolen om op de inning van de achterstallen te letten. Er dient naar omstandigheden opgetreden te worden, [fol. 1521] zodat de inkomsten te verantwoorden zijn. Bij de uitroeiingen zijn op Mandioli, Batu Ampat en Jambilet, in twee keer, 1090 nootmuskaat- en 47 kruidnagelbomen vernietigd zonder aan de bezwaren van de koning van Batjan aandacht te schenken. Op Kaputoesang zijn 433 kruidnagelbomen en 407 nootmuskaatbomen uitgeroeid. Op de eilanden Messa en Dotij zijn 21.665 nootmuskaatbomen uitgeroeid en aan de rivieren Joinko, Keassa, Niagoa en de spruit Siboe 17.290. Op Niagoa wordt dit in oktober hervat. De rapporten van de dienaren als ooggetuigen van de uitroeiingen, waren in de raad beëdigd en in de geheime brief naar Ternate zijn de verstrekkingen en geschenken goedgekeurd. Van de vele nootmuskaatbomen te Samola zijn er maar 200 omgekapt. De koningen van Ternate en Tidore zullen onderhouden worden om daar en in Cauw, ookwel de bergen van Gomsorge en Lomma waar veel kruidnagelbomen zijn, nader onderzoek te doen. De uitroeiing in het noorden van Halmaheira zal met twee groepen gebeuren. [fol. 1522] Men zegt dat daar twee maanden voor nodig zijn. Daar het zeker is dat die streek nootmuskaat en kruidnagels, hoewel van mindere kwaliteit, oplevert, veronderstelt men dat er veel specerijbomen gevonden worden. Daarom verwacht men dat de uitroeiing met kracht wordt aangevat. Op 20 juni 1764 zijn vier pantjalangs uitgezonden om verdeeld langs de zuid- en noordkant van Halmaheira te patrouilleren. Men zal de uitslag van de goedgekeurde wijziging van de route bij eerste gelegenheid moeten rapporteren. Betreffende belastingen en vergoedingen is een eerder tekort van f 1415 op de inventaris van de Prinses van Oranje goedgekeurd, maar later werd met beëdigde verklaringen bewezen dat die goederen deels verbruikt, vergoed of verloren waren. Het is bevolen dat tekorten van rsd 500,- en f 215 door verlies op textiel ten laste van boekhouder Hendrik Wolf, direct in de kas worden gestort. Uit het besluit van 4 december 1764 blijken de schurkenstreken met de onbruikbare snaphanen in de Jerusalem. Daarom is de gouverneur bevolen om de Compagnie niet slechts schadeloos te stellen, maar bovendien de schuldigen aan de justitie over te dragen. [fol. 1523] De verkoop van textiel te Gorontalo, Menado en Bwool heeft 66 en 65 % winst opgeleverd en op Ternate gemiddeld $58\frac{1}{2}$ %. Dat stemt tot tevredenheid. De totale winst op de goederen is f 52.918 en het totale restant per eind augustus 1762/63 is f 176.145 waard. Daarover valt niets op te merken. Het negatieve saldo over 1762/63 is f 13.192, of f 3727 minder dan het voorafgaande jaar. Omdat er niets meer van te verwachten is, mag te